

Obstrukcijo so pričeli slovenski prvaki v tržaškem deželnem zboru. Pritožujejo se, da je preosnova volilne pravice, katero razpravlja zdaj deželni zbor, za Slovence krivična. Prišlo je že do burnih prizorov.

Dopisi.

Celibat. (Šoštanjski okraj.) Ko sem v Štajercu v št. 9 o nekem župniku v Aspahu na Tirolskem po pripovedovanji kaplana Kirchsteigerja bral, da je s svojo kuharico imel več otrok, ki so sedaj vsi visoko učeni gospodje, kakor jo to pri luteranskih pastorjih (duhovnikih) sploh navadno; in da je isti oče-župnik bil v občini tako imenovani „sveti tirolski deželi“! mi pride na misel nekdanji župnik v fari sv. Mihela pri Šoštanji, z imenom Pogelšek, ki je imel tudi več otrok se svojo kuharico, se a tega nikoli nismoval in nikdar ni zakrival, ampak otroci so z odetom pri mizi jedli, in dal jih je vse študirati, ki so sedaj c. kr. državni služabniki. In tako djanje je bilo odkrito, pošteno, kristjansko, ne pa „farizejska nedolžnost“! — Razun takih tožb bil je župnik Pogelšek enkrat naznanjen, da je na neki praznik hlapčevsko delo opravljal. To je sicer storil, pa v veliki sili (hlapec mu je zbolel, ter župnik sam na Rešnega telessa dan zgodaj travo kosi, da mu ni živina od gladu poginila.) Nato je tedanji škof Stepišneg celo zadevo okrajemu glavarstvu v Celje izročil, katero je po orožnikih od župnika vse cerkvene kluče zahtevalo. A Pogelšek je celo mirno ubogal in rekel: „Kakor mi kluče vzamete, tako mi jih bote radi nazaj prinesli!“ in tako se je tudi zgodilo, četudi si tega takrat nikdo ni mislil, in so mu le posmehovali. Župnik se je namreč k papežu v Rim pritožil in ta je med drugim odgovoril: „Seveda ni redno in lepo in tembolj žalostno za duhovnika, da je na praznik težko delo opravljal, vendar pa ga radi tega še nikakor ne zasuži, odstavljen biti in faro zgubiti“! itd. In tako so mu res kluče spet radi nazaj izročili. Razumi se, da taka rimska rešitev za škofovstvo in glavarstvo ni bila častna in prijetna. Glavna stvar te preteklosti pa je tale: Čeravno je bil ta župnik tudi kot „oče mnogih otrok“ hudo zatožen, se Rim na vse to najmanje ni zmenil, in je šupnikovo pritožbo zoper vse pričakovanje kaj ugnodno bil rešil, ker je vedel, da Pogelšek svoje otroke ne skriva, ne zamolči, še manj pa „zavrže“! marveč lepo za nje skrbi. Iz tega pa sledi, da celo sam sveti oče papež v Rimu in njegovi kardinali take očitno pravične in dobrega sreca duhovne očetje nikakor ne sovražijo, ter bi zavoljo premnogih, neprestanih tožb „skrivnega spolnega hudočelstva“ raji danes kot jutri strašansko krivično celibat (duhovsko samstvo) odpravili, ko bi se zato le odločiti mogli, a ovira jih, ker vedo, da ima sedaj že po razvaji mnogo duhovnih raji svoje kuharice in druge!! za ljubo, nego očitno zakonske žene po naravni, božji in cerkveni postavi. Kristus sam je samstvo sicer „priporočal“, a nikdar ni zakona apostolom prepovedal, kajti to bi ja bilo zoper božjo zapoved v paradiži, ki pravi: pomnožujte se! kakor Mojzes prvi v svetih bukvah stare zaveze pise. Kateri duhoven bi sam rad hotel samec ostati, pa tudi tako živeti! tega bi ja nikdo v zakon ne silil, kakor se nobeden uradnik k temu ne tira. Vsa so duhovniki ednjast sto let po Kristusu večinoma ozelenjeni bili, le papež Gregor VII., Veliki imenovan, a bolje „Prevzetni“! ki je hotel vsem kraljem in cesarjem ukazovati, je duhovski zakon s vso strogostjo prepovedal, celibat upeljal, s tem pa je cerkvi namesto koristil, nasprotno le hudi udarec prizadjal!! Zategadel se je z duhovniki in posvetno oblastjo v strašanske prepire in vojske zapletel, bil je v pregnanstvo vržen ter v ječi umrl!!!

Senovo pri Rajhenburgu. Pod tem naslovom pred kratkom izšli dopis v Vašem ceni. listu „Štajercu“ je našega župnika Cerjaka zelo razveselil, ter je začel obojsati moža, kateri je to v „Št.“ priobčil. Siromak pa ni zadel na pravega, ter ga moremo le občudovati, ako misli, da smo kmetje tako neumni, da ne bi smeli in znali v listu, kateri stoji v boju za prostlo ljudstvo, se tudi sami oglašati. Tiko na ušesa po-

vemo za danes samo našemu župniku, da ta današnji in predzadajti dopis iz Senovega je pisal prosti kmet, kar tudi uredništvo lahko vedno potrdi. (Potrjujemo to resnic!) Uredna.) Zakaj se naš župnik tako peha in sili za stvari, ki ne spadajo v hišo božjo, to se marsikateri vpraša. Poglejmo pa danes le nekoliko v preteklost nameč na pastirje naših duš, ki so pred Cerjakom zvesto pasli revne ovčice. Umrli župnik gospod Walter naj nam pride pred oči in takoj najdemo velikškovo razliko. On je bil duhovnik, ki se ga je moralo ljubiti in spoštovati. Jeze ni poznal, ne sovražtva, tožbe, obrekovanja, hujskarije tudi ne; v volitve se ni mesejal in v slogi živelji smo veselo z rajnikom vasi! Povem samo en slučaj: Ko je še rajunki Walter vodil tukaj službo, prišel sem nekoč ves otrnjen iz nekega sejma mimo Unschedlove gostilne. Čuli so se iz gostilne neki čvrsti možki glasovi, na kar sem tudi jaz stopil notri, da bi se z kakim „četrtničkom“ skrepčal. Ko stopim čez vrata, opazim g. župnika W. med svojimi domačimi prijatelji sedeti pri mizi za pečo. Skoro prestrašen, hotel sem že k drugi mizi se vsediti, na kar me je sam gospod župnik povabil, da sem sedel k njegovi mizi. Bil je torej povsem prijatelj ljudstva, a brigala ga ni nobena politična stvar. Glejmo pa našega sedajnega župnika? Volitev, cajtengje, fehtanje, tožbe, to vse mu da poglavici. O Bog, o Bog, zakaj si nas zapustil. O priliki še več.

Kmet iz fare.

Iz Leskovca. V naših mrzlih časih smo bili dolgo zaspali in sedaj ko je pripahal topel vetr, se spet začnemo gibati ter hočemo tebi dragi „Štajerc“ naš položaj naznaniti: Kako si naš „vrlj“ g. župnik Kralj zna dobro pomagati kadar mu gre teano pri njegovem žepu brez dna. Bile so mu namreč derve zmanjkale, ker je dal lansko leto vse iz cerkvene hoste zvoziti, katere je bil dal nasekatи, k sv. Barbari, da se je ž njimi ogrevala njegova lepa kuhanca Mica; in hitro po novem letu si je izmisnil, da bi se pri spovednih listkih kak „kšef“ naredil. Oznanil takoj, da pridejo najprej možje, potem žene in njim naroči da vsak more precejšno svoto davorati za — potrebe. In katerega je videl, da je malo daroval, ga je z jezniimi očmi poškilil. In za nekaj časa se je naznaniilo da se bojo fantom in dekletam tudi listki delili in seveda, mladim „jungfercam“ pa je moral „nežni“ mežnarček listke deliti, kjer njim je bolj veselje delal kakor že seri župnik, čeravno je bil doma in kaj je „nežni“ od deklet nabral se je Kraljč hitro za to svotico potrudil. Gostije mu tudi pridejo na veselje; najprej si je že pri vsakem zapisovanju takoj računił 3 K 50 v in potem pri poroki pa tako visoko svoto, da jo je nekateri komaj zmogel. Kerste si računi 1 K. od nezakonskih pa še poveri 4 K kazni pobira, ker zakrament sv. kersta se more brezplačno deliti. Pogrebe si tudi računi do 80 kron včasih še višje. Kje je pravica? Tudi veselje je bilo po poroki tako zuana gostija, ko je bil Kralj vabljen k Katici Jozlin. Gostija se je vršila v gostilni „Petrović“. Vdeležilo se jih je lepo število, župnik moral je iti na koline k nekdanjam Reicherjem k sv. Barbari, pač pa je namesto sebe poslal svojega knjigovodja Jozef, nekdanji ravnatelj „konsumnega društva“ ki je tako lepo pomagal župniku konzum v bogati stan sprati, potem se je tudi gostije vdeležil mežnar in farške dve deviške (!) kuharce Resika in Barčka. Pa mežnar in Joško sta se ga bila pri Jízku takoj nalizala, da sta drugi celi dan smrčala v Straschillovem magacincu. Tako nam je tudi naš Kralj dne 17. februarja iz prižnice lagal kak je že njegova navada da bo pri sv. Vidu misijon in mora taj in da tudi popoldan blagoslova ne bo pa kaj če biti hitro popoldan odkuri proti sv. Barbari k lepi kuhanici Mici in ostane tam črez noč ker je to že zmirom njegova navada. Drugi dan si naroči voznika in si

pripelje seboj lepo Mico v Leskovec, da se za misijon pripravljava in Joška počastita. Naš Kraljči si je postavil v Brezovci tudi en gradič za svojo taščo Malčko, za ta gradič si je moral od tukajšnje cerkvene hoste hraste in cerkvene kamenite (Thüštoke) za stavbo voziti. Cerkvena oblast kaj porečeš k temu? Tukajšni farovški hlevi pa se rušijo in izgledajo tak zanemarjeno kot da bi že ne bilo dvajset let tam nobeniga

gospodarja. Milostljivi knezoškof so nam
nam tako priljubljenega g. kaplana, kat
nam tako lepo otroke redno podučevali
predajo opravljali in sedaj se župnik mal
vdeleži k verouku učencev. Opozorim
krajni šolski svet da svojo dolžnost u
Pride tudi kerst, silna spoved in žup
iskoraj večinoma pri sv. Barbari. Kaj
cerkvena oblast k temu? Smo se že moč
selili, da pride Kralj k sv. Barbari za žu
za kar je bil hitro po smrti Murkoviča p
vožil in Barbarčani pa že poznajo tega s
in so hitro prošnjo vložili, da vsakega dr
rajsi samo Kraljična ne, kateri je pač
dobro znan. — Dragi Leskovčani! katen
pustite tako odirati postavite se odločno
takšnema oderuštvu, ker duhovniki so
plačeni od davkarije, oziroma naše dače,
pa bomo dali od zadi „brc“ kaj išče tuka
posla in zmirom sem zahaja konsumovih
kov v farovž oglodat. Mažnar pa bo, če
bolj pridno zvonil, prišel na Cafutove
Toliko za sedaj. Asservo pro recordatio!

Št. Vid niže Ptuja. Misionarji so kaj
hal po tebi, ljubi „Stajerc“. Večina pride
bila sama politika; rekli so kutarji, da
tebe bere, ta ne dobi odveze. V spovedi
tega vendar niso upali izpolniti, tudi priporočili
nam tudi, naj se mesto „Stajerca“ raje na logi. Ali
jeve knjige naročimo, ki koštajo samo 1 farje takoj
Ali gospodje so pozabili, da nam Mohorovičić
družba v 5 letih ne prinese toliko novih anket, pa jaz
koristnega kakor „Stajerc“ v par številkih, more
sionarji so nas tudi opozarjali, da moram pa jaz
volitvah oddajati svoje glasove le za fajmočne kandidate, —
kandidate. Ali tega pač ne storimo, zlačili in n
Haložani ne. Kar se pa tiče odpuščanja, so se
bi moral župnik to v imenu misionarjev m se tudi
kajti misionarji in župnik so se farmanjetje so
dosti zamerili. Ali ste, g. župnik, že pridigali moj
privi nedelji misiona in besedo „hvaljenih shode na resnično
Jezus“ pozabili. Spomnili vas bodoemo na v

Od sv. Lovrenca v Slov. Gor. Prelj
„Štajerc“, ne zameri, da te nadlegujem
pisom. Ali greh bi bilo, ako bi ti ne po-
kako žalostno smo pokopavali lovrenški
fašenka. Zbrali smo se fantje in deklet
Kovačeci v Mosteh in plesali, kakor je ta
že navada. Pa sreča nam ni bila mila,
okoli 8. ure so nam se deklete steple.
so se zaradi nekega fanta in čudno je-
da so bile „Marijine hčerke“ najhujše.
so se sestri Marija in Neža Ljubša ter Jo-
fijačko. Pokalo je prav pošteno. Potem
Fijačkin oče prišel klofutati . . . Hm, hravit Ja
so čudni plodovi „vzgoje“ v Marijinih dru-
šnjak erikalni

Iz Slivnice: V 4. številki smo objavili iz Slivnice, ki je naše črnuhe prav hudo. Zato so izlili svoj žolc v 6. štev. „Fin“ in napadli posestnika Joh. Lešnika. Bodite, da ta mož ni pisal dotičnega dopisa. Lešnik plača vsakemu 100 K, kdor mu da je pisek dotičnega članka. Sicer pa s slivnički Tonče in njegov priateljek Sepe tolažita. Njuni psovki se nobena morda straši in prišli bodo, že z vse drugim divom na dan. Kajti dovolj je v Slivnici, ki niso prvaški podrepneki in ki hočejo stresnič za napredek delati. Na svidenje.

stranu za napredki delati. Na svidenje! Žamanjec.*) Ker so mene podpisani večkrat brez vzroka liberalno-klerikalni predstavniki napadali ter mi hoteli škodovati na združenju, poštenju in časti, — sem v iz miroljubja molčal in se nisem obranil mrčesiju. Ali zdaj me je zopet narodni ljevec v Celju (štев. 6.) napadel in mi shod pri sv. Lovrencu na Dravskem polju Štefanovo l. 1901. Z lepimi stvarmi se ti gospodje. Ali postriči jim hočem enkrat vselej jezike. Jaz kot kmet v Žamanjcih sem že v moji mladosti prizadeval, pomagati skemu stanu, ga budit in delovati za naše blagostanje. Občinariji so mi vsled tudi zaupali in me že v mojem ledičnem dvakrat za župana volili. Ravno tako se vsakokrat voljen za volilnega moža bodi

*) Objavljamo radovoljno ta velezanimivi spis našega očeta, da jatelja Wissenjaka, kajti ta spis je kos zgodovine naše, v kateri zastopa g. W. častno mesto. — Opomba uređen.

m odv
kateri
li in v
naloked
m tub
ukre
upnik
i pove
či pove
ceri še
fno pr
so dob
e. Jod
ukaj br
ih osta
če ne
ve gau
!

Faran
kaj ud
pridig
da k
vednici
je Moh
o 1 go
Mohor
novega
ilkah.
oramo
ijmošte
zlasti
ja pros
jev stor
nanom
pridigo
aljen b
na vse
i Haloc
reljubi
jem z
e pove
ški ob
lekleta
je ta
nila, k
ole. Sp
o je le
še. St
er Joha
tem je
m, hm,
i društ
ozovalec
javili d
iudo za
„Fihpo
Bodi
pis. Go
nu doka
pa se
Sepék
mačka
rugim
ivnicu
hočejo
je!
pisane
ini prva
na zdra
em ven
ranil t
odni su
mi o
m polju
i se ba
enkrat
jih sem
agati km
za sku
vsled t
čnem stu
ko tem
bodisi
pis našeg
naše stra
uredu

državnih ali pri deželnih volitvah. Pri volitvi okoli leta 1870. so klerikalci postavili kandidata za ptujsko-ormužki-št.-lenarski okraj bivšega Míha Hermana. Tudi jaz sem mu dal svoj glas, a storil ni ničesar za nas kmetske. Po njegovi smrti so postavili klerikalci župnika Rajča iz sv. Barbare za kandidata. Slutil sem že, da tudi ta ne bode za kmeta ničesar storil. Spisal sem spomenico, katero smo podpisali v ptujskem „Narodnem domu“ okoli 30 volilcev, med njimi župnik Puško iz Polenska. To spomenico sem izročil g. Rajču, češ naj bi zagovarjal v državnem zboru naše kmetske težnje. Ali Rajč je vse obljudil, potem pa ni bilo ne duha ne sluga od spomenico. O Rajčovem „delovanju“ raje molčimo. Po njegovi smrti so postavili duhovni zopet duhovna Gregoreca, ki je imel takrat shod v sv. Lovrencu. Udeležil sem se shodu tudi jaz in prinesel seboj obširno spomenico, tikočo se stanja kmetskega ljudstva. Uvod te spomenice je bil v „Slov. Gospodarju“ objavljen. Pisala je to žuljeva kmetska reka, — ali vse je splavalo zopet po vodi? ... Tako sem izpoznał, da duhovnik ne stori ničesar za kmetski slan, temveč dela le zase in za svoje tovariše! Potem sem spisal brošuro „Kmetski stan in njegov propad“, ki se je hitro raznesla med kmete. Izšel je še drugi natis in je bila brošura tudi po g. Poznici na nemško prevedena. Tudi g. Blanke je imel brošuro v svoji zalogi. Ali nedolžna knjižica je pikala odvetnike in farje tako močno, da so hoteli bojkotirati g. Blanketa, ako prodaja kmetsko knjižico. Ker sem pa jaz vedno zastopal svojo prepranje, da ne more noben stan kmetu pomagat, da si mora kmet sam pridobiti zavest in moč do zmage, — zato so me pričeli Sovražiti nasproti in me še danas Sovražijo... Pozneje pa so se pričeli klerikalni shodi, katerih sem se tudi jaz udeleževal. Ti vborgi klerikalni kmetske so opetovano proti lastni koristi delali, ali mojim besedam so vedno odobravali. Vse te shode nočem popisavati. Ali popisati hočem le resnično shod pri sv. Lovrencu na Dravskem polju, s katerim so me hoteli novo pečeni „naročniki“ opovzati. Dandanes se prepriha kmetski stan najbolj in zato hočejo igrati tako zvani prvaki nekakega kuratorja temu kmetskemu stanu, ker ga potem lažje izsesavajo in ga neumnega imajo. Kdor se pa temu izsesavanju zoperstavi, ta je „nemščutan“, ta je „nevernik“, izdajalec itd. ... Pri dotednjemu shodu v sv. Lovrencu sem bil jaz predsednik, ako ravno je prišla pozneje klerikalna druhal, zlasti neki Rajh in neki Mustafa, in so pričeli nemiri delati. Zahtevali so, da se moramo iz gostilne spraviti Jaz nisem hotel iti iz gostilne, ker sem poštenjak in dostojni človek. Zato so me vlekli klerikalni hujšački za obleko iz krčme in mi ukrali klobuk. Bežal ni nikdo! Kdaj Rajh, prav tako nahujskanec, pa je bil kaznovan. Tak je bil ta shod l. 1901. In s tem se ponaša danes „Narodni list“ veleolikanega gospoda študenta Spindlerja. Fej! Ali se ne sramujete, ponašati se z lumparijami prvaški razbojniki? Meni te ne vstraši. Jaz sem kmet in hočem svojemu stanu pomagati, vi prvaški lažniki pa hočete kmeta v neumnosti obdržati, da ga lažje izsesate.

Kmet Wissen ja k.

* * *

Od nekod na Koroškem. Spominjam se ravno „nabargelca“, o katerem se je enkrat čitalo, da mu njegova „faifa“ zdaj, ko se občinske volitve bližajo, ne diši več žmahtno. To je tudi resnica, kajti že nekaj let je primoran le papir dolžnih pisem v „prvaški čibuk“ bulati, kar pa je povzročilo neprenesljiv smrad ne samo v njegovi Prvaški banki, ampak tudi po celi skupčinski pokrajini. Torej prvaški „tobak“ že smrdi... Jako neprijetno je nedavno tudi neko drugo pufanje pridišalo... to je občinski dolg, ki se ga naši prvaški mogotci v njihov nazadnjiško napredni zamišljenošči napufali. Prvaški volilci zadnjih občinskih volitev poslušajte in primite se za ušesa: Novi občinski dolg v znesku 1700 K, potem še 5—7000 K za letošnjo razširjanje šolskega poslopja! Kje pa je denar za novo pokopalische? Vi spuščani prvaki, ali že nobene pameti nimate? Kako bodemo taka velikanska občinska bremena prenašali?! Ali mislite, da bodo občinske in vaše dolge dohtar

Janko, dohtart Ferdo, dohtarček Rudo in spuščani orglar Franjo poplačali?! Nikoli ne! Ja, ako ti „častivredni gaspudi“ v našo občino „privandrajo“, potem še lahko celo občina na dražbini boben pride. Tedaj je pričakovati prave občinske vojske. Zmrjanje in toževanje bode na dnevnem redu, žepi prvaških dohtarjev pa se bodo nabasali. Ne dvomim, da bi pod „kraljestvom“ orglarja Franjo ne dobilo obe naši cerkvi nove orgle, ki bi pa gotovo kakih par tisočakov novega puha zahtevalo. In koliko bi ponujani „častni člani“, aki bi se sami spuščali, penzionira od občine zahtevali, to še dozdaj ni pogrunzano. Gotovo bi taki gospodiči na staru dnu ne hotli se po hlevati vlačiti in beraški kofe piti... Kmetje, obrtniki in delavci, kateri še niste v prvaških mrežah popolnoma zaspali, zdramite se dokler ni prepozno in ne volite take može, ki po prvaškem „tobaku“ smrdijo, ampak glasujte za napredne občinske odbornike, kateri so zmožni našo občino iz pretečega moralnega in denarnega propada rešiti ter jo postaviti v pravu krščanski ljubezni na začljeni ter slovensko-nemške složnosti, milega domoljubja in osrečuječega blagostanja. Možaki, vzemite si to resno in odkritosčno opominjanje k srcu in branite krepko, da nas znane „krompirjeve gare“ ne zapeljejo v klerikalno sužnost in pa v kremlje prvaških hujšačev.

Zitaravas. „Gliha vklip štriba“. Ta predgovor rabi „Mir“ vselej, kadar hoče kateremu izmed nami eno zasoliti. Danes pa hočemo pregledat, je li tudi primerna tista prislovica pričasem „Mira“. Ni nam treba dolgo premišljavati in že smo našli primeren slučaj. V naši fari imamo že tri leta novega župnika. Prišel je iz Velikovca. Dokler je bil tam, gospodarila mu je v pohištvu njegova sestra. Imenovan župnikom tja-sem, se mu to gospodarjenje menda ni več dopadlo. Naveličal se je sestre in vzel je kot kuharico, — sliši in strmi, ljubi čitatelj — neko bivšo učiteljico, ki še nima kanoških starosti, kakor sploh farovške kuharice. Starišem župnikovem ta spremenna seveda ni bila všeč. Predstavljali so sinu, naj vendar obdrži svojo sestro. Pa zamanj! Gospod, ki baje poučuje otroke tudi v krščanskem nauku in morebiti zna tudi 4. božjo zapoved, ni maral starševih prošenj. Tudi nekaj faranov se je napotilo k škofu na Celovec, da bi odpravili kuharico. V prvi vrsti sta bila neki krčmar in štacunar iz Žitarevsi in znan bratec iz Malčepih, o katerem smo svoj čas poročali, da je šel za čas občinskih volitev gimpelne lovit. Torej brez uspeha. Ostalo je pri starem. O slednih dveh možeh moram poročati, da se strinem z zgoraj navedeni prislovici. Ta moža sta bila namreč ta čas zagrižena nasprotnika župnikova, pa ne gledel mišljena. Znabiti jim je bil župnik, ki je takrat zavolje zmernega obnašanja še čisan bil, premačen v politiki. Pa prevarala sta se. Ta tihota župnikova je bila le navidezna, ni bilo priložnosti, pokazati agitatorske izobraženosti. Pa kar mačka rodi, miši lovi. Komaj so bile pred vratni občinske volitve, se je izkazal župnik kot pristni agitator in se stem hipoma prikupil hudima nasprotnikoma in zdaj so topila prijatelja. Pa tudi kuharici odsihmal nista bila nič huda. Bržkone se jima je prikupila tudi ona s kako šmajhlerijo. Vidiš jih zdaj, kadar hočeš, glave vklip stikati ter skovati članke, nad katerim se čitalci „Mira“ dolgočasijo. Tudi brez — pardon — izobraževalno društvo „Trda b...“ — pardon — „Trta“ so osnovali. Prav nič nimamo proti temu, marveč veseli nas, da so se znašli somišljenci, da so složni. Pokazati smo vam le hotli, kako se ureniči zgoraj navedeni predgovor tudi pri prvakin. Nemec pa reče malo drugače, pa ne manj primerno: „Pack schlägt sich, Pack verträgt sich.“

O pazovalec.

Iz Klobasnice. Fajmošter Hojnik ne odneha. Poslal nam je drugi „popravek“, kateri se takole glasi: Sklicuo se na paragraf 19. tiskovnega zakona dne 17. dec. 1862, drž. zak. štev. 6. ex 1863 zahtevam z ozirom na dopis pod začlavjem „Iz Klobasnice, v štev. 5 dne 3. februarja 1907 Vašega lista, da sprejmeste v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da bi v Klobasnici, odkar sem kaplanoval jaz, podvojene obč. doklade; res je pa, da se ostale obč. do-

klade iste, kakor prej. 2. Ni res, da se je dete baje krstilo še le na Prevaljah, res je pa, da se je dete krstilo v Čnici. 3. Ni res, da bi bilo dete mrtvo, ko so prišli domu; res je pa, da je dete bilo živo in umrlo še le dragi dan ob 7. uru zjutraj. V Koprivni, dne 23. februarja 1907. — Ivan Hojnik, župnik v Koprivni.

O pomembu u redništva: Zanimivo je, da nam je poslal Hojnik pred tedni že „popravek“ v tej zadevi. Objavili niemo tisto čečkarijo, ker je bila popolnoma nepostavna in seveda tudi neumna. Ali Hojnik si ve pomagati: Obrnil se je v Ljubljano na „duhovniško pravoverstveno društvo“, ki mu je skrpučalo danes ponatisjeni „popravek“. Dokaz tej trditvi je, da ni prišlo Hojnikovo pismo iz Koprivne, temveč iz Ljubljane. No, naj si bode že kakor hoče: župnik je moral pomagati kaplane Lempk. To dejstvo samo ob sebi že označi vrednost Hojnikove čečkarije. V našem dopisu smo trdili, da se brigajo politikujoči farji za svoj posel. In dokazali smo to s slučajem, ki ostane resničen, pa če se Hojnik na tonzurirano svojo glavo postavi: Iskati so morali duhovna, ki naj bi krstil otroka in umrl je otrok vsled mrazu, katerega je prestal! Mesto da bi torej „popravljali“, se raje skrite, ponosni gospod, potrakte na prsi in — sramujte se!

Novice.

Vera in volitve. Pri zadnjih državnih volitvah na Nemškem je poslal neki pošteni katoliški duhovnik listu „Münchener Neueste Nachrichten“ zanimivo pismo, ki je primerno našim štajersko-koroškim razmeram. V tem pismu pravi dotični duhovnik:

„Vsaka volitev nam dokazuje, da je klerikalizem kot politično podjetje velika nevarnost za naravnost. Proti javni nравnosti se lahko zagrešimo potom goljufije, tativne itd. Ali kadar si je ljudstvo priborilo politično pravico, že stoji za vsakim katoličkom duhovnikom, ki mu hoče to pravico zopet vzeti. Volitev je itak edina ljudska pravica. In zdaj prihaja duhovnik in mu vzame to pravico; zapové mi: ti moraš le mojega kandidata voliti, brez da bi vprašal zakaj. Mi duhovni zahtevamo v veri slepo pokorsčino, zato pa ta pokorsčina za dobrega kristjana tudi v politiki ne more biti težavnna. In takih pokornih kristijanov je na milijone, v škodo domovin! Kajti vti si klerikalni volilci se ne vprašajo: kaj rabi domovina, kaj koristi ljudstvu, kako naj skrbim za bodočnost naših otrok, — temveč za te volilice velja le fajmoštrova zapoved in „dobri“ nauki kaplanovi.

Pač pravimo mi duhovniki: „Ednaka pravica za vse. Ako smejo liberalci in socialisti agitirati, zakaj bi naša stranka ne smela?“ In to verujejo celo patmetni ljudje! Kakor da bi delali liberalci in socialisti svoje volitve v imenu Boga in kot namestniki Boga! Klerikalci pa grejo v volilni boj z geslom „Za Boga in vero ter cerkev!“ In to je švindel, veliki švindel, veliko ogoljufanje celega naroda. Za resničnost tega zastavim svojo duhovniško čast.

Ako bi bili mi vsi pravi božji duhovniki, ne odtegnuli bi svojemu bližnjemu pravice, — ako bi bili pravi dušni pastirji, skrbeti bi morali v prvi vrsti za dušni blagor, ne pa da prokljinamo ljudi, ki se ne pustijo od nas za nos voditi. Ako bi bili mi duhovni služabniki prave vere, ne hrepneli bi z rokami in nogami po mandatih in časti, ne teptali bi z mrzo krvjo čast in eksistenco svojih bližnjih v blato. Ako bi bili resnični namestniki Boga, za katere se izdajamo tako radi pri volitvah, potem bi se mogli priznati ponijnosti od našega mojstra, ki pravi: „Učite se od mene, kajti jaz sem ponijenega v miroljubnega srca!“ Ali je kdo že ponijenega klerikalca videl? Tacega ni, kajti pravo krščanstvo in volilno hujškanje, božja zapoved in duhovniška vladohlepnost, evangelij in volilni listek ne spadajo skupaj. Prava nrawnost se pa tudi ne strinja z načinom, kako delajo naši duhovni volilice...“

Možate so te besede, možate in rešnicne. Verjeti jim mora vsaki naprednjak, ki poznava naše razmere, verjeti jim mora vsak pošteni človek, verjeti jim pa mora tudi vsak katoličan, ker jih je izpregovoril katoliški duhovnik. Volilna borba se je tudi že pri nas začela. Kaj pravite, vi štajersko-koroški klerikalci k temu? Pravo krščanstvo in volilno hujškanje ne spadajo skupaj!

Staro kopito... Da, po starem, zastarelem kopitu so začeli zopet proti nam delati! Ko je bil „Stajerc“ pred več kot 7. leti ustavljeno, vprizorilo je klerikalno časopisje takoj nedoseženo gonjo. Laž in obrekovanje sta postali primerni sredstvi teh listov. Osebni boj je zavladal in bojkotiranje naprednjakov se je pridigovalo, kakor so pridigovali naši pradедje